

8 Μαρτίου, 1995

[ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕΣΩ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 747/93)

Εκπαιδευτικοί Λειτουργοί — Βαθμολογίες — Απόφαση Επιθεωρητών όπως βαθμολογούν μόνο μέχρι το βαθμό 36 τους Δασκάλους αντίθετη με τον Κανονισμό 28 των περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Επιθεώρησις και Αξιολόγησις) Κανονισμών του 1976 (Κ.Δ.Π. 223/76) — Καθίλωση της βαθμολογίας σαφώς εννοεί τους λιγότερο άξιους και απολήγει σε εξίσωση δυνητικά ανομοίων — Ακυρες οι προσαγωγές που στηρίχθηκαν στις βαθμολογίες αυτές. 5

Αναθεωρητική Δικαιοδοσία — Εκπαιδευτικοί Λειτουργοί — Παράνομη απόφαση επιθεωρητών να βαθμολογούν τους δασκάλους μόνο μέχρι το βαθμό 36 — Δεν είναι έργο του Δικαστηρίου να κρίνει ποιόι δάσκαλοι θα βαθμολογούνταν με ψηλότερο βαθμό αν τηρούνταν οι Κανονισμοί, αλλά έργο της διοίκησης — Το Δικαστήριο θα ελέγξει την απόφαση της διοίκησης αν αχθεί ενώπιόν του. 10

Ο αιτητής προσέβαλε με την προσφυγή του την απόφαση των καθ' ων η αίτηση με την οποία προήγαγαν στη θέση Διευθυντή Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης τα ενδιαφερόμενα μερη αντί του ιδίου. 15

Το Ανώτατο Δικαστήριο ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι: 20

1. Το 1978, οι Επιθεωρητές Δημοτικής Εκπαίδευσης αποφάσισαν την υιοθέτηση πλαισίων για σκοπούς δικαιοτέρης, κατά την άποψη

- 5 τους, εφαρμογής των περί Εκπαιδευτικών Λειτουργιών (Επιθεώρησις και Αξιολόγησης) Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 223/76): Τους δασκάλους δε θα τους αξιολογούσαν με βαθμό πέραν του 36. Η απόφαση εφαρμοστήκε έκτοτε ως προς όλες τις ειδικές εκθέσεις που έχουν σημασία στην παρούσα υπόθεση.
- 10 Δεν μπορεί να υπάρξει καμιά αμφιβολία πως οι αξιολογήσεις έγιναν κατά παράβαση των Κανονισμών.
- 15 2. Το ζήτημα που συζητήθηκε αναφέρεται στην επίδραση που θα ήταν δυνατό να έχει η παράβαση των Κανονισμών στο κύρος των προσβαλλόμενων αποφάσεων.
- 20 2. Ο αυθαίρετος καθορισμός ανωτάτου ορίου βαθμολογίας, άλλου από εκείνο που ορίζεται από τους Κανονισμούς, υποσκάπτει κατ' ευθείαν το μηχανισμό αποτίμησης που εισάγει ο Νόμος. Σε ένα σύστημα στο οποίο μετρούν και τα εκατοστά της μονάδας και στο οποίο ο καλύτερος καταφαίνεται από το άθροισμα των μονάδων και της αρχαιότητας και των προσόντων, η καθήλωση που αποφασίστηκε σαφώς ευνοεί εκείνους που, ούτως ή άλλως, θα βαθμολογούνταν με 36 ή πιο κάτω επειδή τόσα άξιζαν και αδικεί εκείνους που βαθμολογούνται με 36 εξ αιτίας της τακτικής που υιοθετήθηκε.
- 25 3. Δεν είναι έργο του Δικαστηρίου η πρωτογενής διαμόρφωση άποψης ως προς το ποιος θα βαθμολογείτο με πόσα αν τηρούνταν οι Κανονισμοί. Αυτό είναι έργο της διοίκησης το οποίο, εφόσον επιτελεστεί, θα ελεγχθεί από το Δικαστήριο αν το θέμα αχθεί ενώπιόν του. Η άποψη πως, αν ετηρείτο ο Κανονισμός θα έπρεπε να αναμένεται ότι θα βαθμολογούνταν όλοι με δέκα στο κάθε θέμα και άρα με 40 στο σύνολο, αποτελεί απλή υπόθεση. Η απόφαση για ανώτατη βαθμολογία μέχρι το 36 ήταν ισοπεδωτική και ότι χαρακτηριστήκε από τους καθ' ων η αίτηση ως ισότητα στη μεταχείριση, στην πραγματικότητα απέληξε σε εξίσωση δυνητικά ανομοίων.
- 30 3. Αφού η υπέρβαση εξουσίας που παρατηρήθηκε δυνητικά επιδρά στο κρίσιμο ζήτημα της αριθμητικής αποτίμησης της αξίας, δεν είναι επιτρεπτή η πιθανολόγηση ως προς το πως θα αξιολογούνταν οι υποψήφιοι αν αξιοποιείτο η δυνατότητα βαθμολογίας μέχρι το 40. Παρεμβάλλω πως ο αιτητής υπολειπόταν μόλις 35/100 της μονάδας από τον τελευταίο υποψήφιο που περιλήφθηκε στον κατάλογο της Συμβουλευτικής Επιτροπής και, στη συνέχεια, μετά την απόρριψη της ένστασής του στον τελικό κατάλογο, και πως ενόψει του συστήματος αριθμητικής αποτίμησης της αξίας του Άρθρου 35B(4)(α) του περί Δημόσιας Εκπαι-

δευτικής Υπηρεσίας Νόμου (Ν. 10/69) όπως τροποποιήθηκε από το Ν. 65/87, διακυβεύονται βαθμοί που ξεπερνούν σε αριθμό τους βαθμούς που χώριζαν τον αιτητή ακόμα και από τον πρώτο στον κατάλογο.

Η προσφυγή επιτυγχάνει με έξοδα. 5

Αναφερόμενη υπόθεση:

Παπανικολάου ν. Δημοκρατίας (1995) 4 Α.Α.Δ. 82.

10

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία προάχθηκαν τα ενδιαφερόμενα μέρη στη θέση Βοηθού Διευθυντή Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης, αντί του αιτητή. 15

Α. Σ. Αγγελίδης, για τον Αιτητή.

Γ. Στυλιανίδης, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση. 20

Cur. adv. vult.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ.: Η προσφυγή του αιτητή κατά του κύριου της απόφασης της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας για προαγωγή των Αγαμέμνονα Δημητριάδη, Παύλου Μιχαηλίδη, Γιάγκου Χαριμανή και Μιχαήλ Μιχαηλίδη (κατά της Αικατερίνης Κάννα Μακρή αποσύρθηκε) στη θέση Βοηθού Διευθυντή Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης, θέτει υπό έλεγχο την τακτική που υιοθέτησαν οι Επιθεωρητές Δημοτικής Εκπαίδευσης ως προς την αξιολόγηση των δασκάλων. 30

Ο Κανονισμός 28 των περί Εκπαιδευτικών Λειτουργιών (Επιθεώρησις και Αξιολόγησις) Κανονισμών του 1976 (ΚΔΠ 223/76) ορίζει πως η αξιολόγηση γίνεται "επί τη βάσει αριθμητικής βαθμολογίας επί κλίμακος ένα έως δέκα αποκλειομένων των κλασματικών ή δεκαδικών αριθμών". Τα στοιχεία αξιολόγησης στις ειδικές εκθέσεις, σύμφωνα με τον Κανονισμό 27, είναι τέσσερα και, επομένως, η συνολική βαθμολογία μπορεί να ανέλθει στο 40. 35

Το 1978, οι Επιθεωρητές Δημοτικής Εκπαίδευσης αποφάσισαν την υιοθέτηση πλαισίων για σκοπούς δικαιοτέρας, κατά την άποψή τους, εφαρμογής των Κανονισμών: Τους δασκάλους δεν θα τους αξιολογούσαν με βαθμό πέραν του 36. Η απόφαση εφαρμόστηκε έκτοτε ως προς όλες τις ειδικές εκθέσεις που έχουν 40

σημασία στην παρούσα υπόθεση, με μια μόνο εξαίρεση που δεν διαφοροποιεί τη φύση του θέματος που εγείρει ο αιτητής.

5 Δεν μπορεί να υπάρξει καμιά αμφιβολία πως οι αξιολογήσεις έγιναν κατά παράβαση των Κανονισμών. Όπως δέχονται και οι καθ' ων η αίτηση, δεν υπήρχε περιθώριο άσκησης τέτοιας διακριτικής εξουσίας από τους Επιθεωρητές αφού η κλίμακα της βαθμολογίας καθορίζεται δεσμίως από τον Κανονισμό.

10 Το ζήτημα που συζητήθηκε αναφέρεται στην επίδραση που θα ήταν δυνατό να έχει η παράβαση των Κανονισμών στο κύρος των προσβαλλόμενων αποφάσεων. Είναι η θέση του αιτητή πως εφόσον αξιολογείτο σύμφωνα με τους Κανονισμούς, θα συγκέντρωνε περισσότερες μονάδες και θα συμπεριλαμβανόταν στον κατάλογο που κατάρτισε η Συμβουλευτική Επιτροπή. Από εκεί και πέρα, ανάλογα με το πως θα έκρινε η ΕΕΥ, κατά την άσκηση της εξουσίας της για παραχώρηση πρόσθετων μονάδων, θα εξασφάλιζε σειρά καλύτερη από εκείνη των ενδιαφερομένων μερών. Βρίσκεται στο επίκεντρο της επιχειρηματολογίας του το γεγονός ότι η βαθμολογία του ως προς την επαγγελματική κατάρτιση, που είναι ένα από τα τέσσερα στοιχεία κρίσης, παρέμεινε αμετάβλητη, εξ αιτίας της τακτικής που ακολουθείτο, παρά το γεγονός ότι απέκτησε στο μεταξύ τίτλο BSc και στη συνέχεια MSc στην εκπαιδευτική διοίκηση.

25 Στη γραπτή αγόρευσή τους οι καθ' ων η αίτηση υποστήριξαν πως εφόσον τα πανεπιστημιακά προσόντα και η μετεκπαίδευση είναι μόνο ένα από τα πολλά στοιχεία που συσταθμίζονται κατά την αξιολόγηση της επαγγελματικής κατάρτισης, δεν θα ήταν ενδεδειγμένη η δικαστική παρέμβαση προς υποκατάσταση, ουσιαστικά, της κρίσης της διοίκησης. Αυτό όμως δεν είναι ορθό γιατί οι δάσκαλοι δεν αξιολογούνταν με 9 στην επαγγελματική κατάρτιση (και στα άλλα) επειδή εθεωρείτο ότι, ενόψει των ιδιαίτερων κριτηρίων που καθορίζονται, δεν ήταν άριστοι ώστε να βαθμολογηθούν με 10, αλλά επειδή καθορίστηκε ως ανώτατη βαθμολογία το 36. Η δυναμική διαφοροποίηση στη βαθμολογία ενός εκάστου από το 9 μέχρι το 10 και κατ' επέκταση από το 36 μέχρι το 40 δεν αποφεύχθηκε ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης τους, αλλά ως αποτέλεσμα της προαποφασίας που λήφθηκε και που τους κάλυπτε όλους.

40 Είναι η διαζευκτική θέση των καθ' ων η αίτηση πως, ούτως ή άλλως, εφόσον η τακτική εφαρμόστηκε και για τους αιτητές και για τα ενδιαφερόμενα μέρη αδιακρίτως, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί για τους λόγους που επιστημάνθησαν σε σχέση με

όμοιο ζήτημα στην υπόθεση *Τασούλλα Παπανικολάου ν. Κυπριακής Δημοκρατίας* (1995) 4 Α.Α.Δ. 82. Παραθέτω το σχετικό απόσπασμα από την απόφαση:

"Εφαρμόζοντας τις πιο πάνω αρχές στα γεγονότα της υπό κρίση υπόθεσης, έχω καταλήξει πως η ελαττωματική εφαρμογή των Κανονισμών ουδόλως επηρέασε τη θέση της αιτήτριας έναντι των ενδιαφερόμενων μερών ούτε άσκησε οποιαδήποτε ουσιώδη επίδραση στη λήψη της επίδικης απόφασης.

Η εισήγηση ότι η αιτήτρια θα ετύγχανε υψηλότερης βαθμολόγησης εάν δεν υφίστατο το παράνομα καθορισθέν ανώτατο όριο, αφενός μεν στηρίζεται σε μια απλή υπόθεση μη ανταποκρινόμενη σε υπαρκτά ή έστω επαρκώς πιθανολογούμενα πραγματικά γεγονότα, αφετέρου δε, λόγω της αδυναμίας της, δεν είναι σε θέση να στηρίξει το επιδιωκόμενο εξ αντιδιαστολής επιχείρημα, σύμφωνα με το οποίο η εφαρμογή ενός ανώτερου ορίου αξιολόγησης θα εξυπάκουε με βεβαιότητα αναβαθμολόγηση των εκθέσεων της αιτήτριας και καθήλωση των εκθέσεων των ενδιαφερομένων μερών στα ίδια προς τα σημερινά επίπεδα."

Με όλο το σεβασμό προς το συνάδελφό μου, δεν μπορώ να συμφωνήσω. Ο Κανονισμός 29 θεωρεί ως "εξαιρέτους" τους βαθμολογούμενους από το 36 και άνω. Η σημασία αυτής της ρύθμισης έχει διαφοροποιηθεί με την εισαγωγή, από το Ν. 65/87, της μεδόθου της αριθμητικής αποτίμησης. Δεν αναζητούνται πλέον αυτής της μορφής οι επιθετικοί προσδιορισμοί. Κατά το άρθρο 35B(4)(α) η αξία αποτιμάται με γνώμονα τις μονάδες που εξασφαλίζει ο υποψήφιος "από την πρόσθεση του τετραπλασίου του μέσου όρου των τελευταίων δυο βαθμολογιών και του μέσου όρου της συνολικής βαθμολογίας των τελευταίων δέκα ετών υπηρεσίας στη θέση ή, προκειμένου για υποψήφιο με υπηρεσία λιγότερη από 10 έτη στη θέση, του μέσου όρου της συνολικής βαθμολογίας στη θέση".

Έπεται ότι μόνη η ένταξη στην κατηγορία των "εξαιρέτων" δεν εξαντλεί το ζήτημα της αξιολόγησής τους και ότι η προαπόφαση για καθήλωση στο κατώτατο όριο βαθμολογίας της κατηγορίας αυτής, αφαιρεί τη δυνατότητα αλλά και την προσδοκία διαφοροποίησης, από το 36 και άνω, με γνώμονα τα καθιερωμένα για την περίπτωση κριτήρια. Σε τελευταία ανάλυση, ο αυθαίρετος καθορισμός ανωτάτου ορίου βαθμολογίας, άλλου από εκείνο που ορίζεται από τους Κανονισμούς, υποσκάπτει κατ' ευθείαν το μηχανισμό αποτίμησης που εισάγει ο Νόμος. Σε ένα σύστημα στο οποίο μετρούν και τα εκατοστά της μονάδας και στο οποίο ο καλύτερος

καταφαίνεται από το άθροισμα των μονάδων και της αρχαιότητας και των προσόντων, η καθήλωση που αποφασίστηκε σαφώς ευνοεί εκείνους που, ούτως ή άλλως, θα βαθμολογούνταν με 36 ή πιο κάτω επειδή τόσα άξιζαν και αδικεί εκείνους που βαθμολογούνται με 36 εξ αιτίας της τακτικής που υιοθετήθηκε.

Δεν είναι έργο του Δικαστηρίου η πρωτογενής διαμόρφωση άποψης ως προς το ποιος θα εβαθμολογείτο με πόσα αν τηρούνταν οι Κανονισμοί. Αυτό είναι έργο της διοίκησης το οποίο, εφόσον επιτελεστεί, θα ελεγχθεί από το Δικαστήριο αν το θέμα αχθεί ενώπιόν του. Η άποψη πως, αν ετηρείτο ο Κανονισμός θα έπρεπε να αναμένεται ότι θα βαθμολογούνταν όλοι με δέκα στο κάθε θέμα και άρα με 40 στο σύνολο, αποτελεί απλή υπόθεση. Η απόφαση για ανώτατη βαθμολογία μέχρι το 36 ήταν ισοπεδωτική και ό,τι χαρκτηρίστηκε από τους καθ' ων η αίτηση ως ισότητα στη μεταχείριση, στην πραγματικότητα απέληξε σε εξίσωση δυνητικά ανομοίων.

Αφού η υπέρβαση εξουσίας που παρατηρήθηκε δυνητικά επιδρά στο κρίσιμο ζήτημα της αριθμητικής αποτίμησης της αξίας, δεν είναι επιτρεπτή η πιθανολόγηση ως προς το πώς θα αξιολογούνταν οι υποψήφιοι αν αξιοποιείτο η δυνατότητα βαθμολογίας μέχρι το 40. Παρεμβάλλω πως ο αιτητής υπολειπόταν μόλις 35/100 της μονάδας από τον τελευταίο υποψήφιο που περιλήφθηκε στον κατάλογο της Συμβουλευτικής Επιτροπής και, στη συνέχεια, μετά την απόρριψη της ένστασής του, στον τελικό κατάλογο, και πως ενόψει του συστήματος αριθμητικής αποτίμησης της αξίας του άρθρου 35B(4)(α) του Νόμου, διακυβεύονται βαθμοί που ξεπερνούν σε αριθμό τους βαθμούς που χώριζαν τον αιτητή ακόμα και από τον πρώτο στον κατάλογο.

Η προσφυγή επιτυγχάνει με έξοδα υπέρ του αιτητή. Οι προαγωγές των ενδιαφερομένων μερών ακυρώνονται.

Η προσφυγή επιτυγχάνει με έξοδα.